

پروپوزال

۱- عنوان (Title):

اعم از اینکه عنوان رساله، پایان نامه، کتاب و یا مقاله باشد، باید دارای ویژگیهای زیر باشد:
الف) عنوان باید منحصر به فرد (Unique) و بدیع باشد.

ب) حتی المقدور خلاصه بوده و از کاربرد واژه‌های اضافی و تکراری خودداری گردد.

ج) در عنوان، جهت‌گیری مطلقاً ممنوع است. (مانند: «علل شکست صدام ملعون در جنگ تحمیلی عراق علیه ایران» و یا «علل فساد جوانان در شمال تهران» که به جای جهت‌گیری می‌توان چنین عنوانی استفاده نمود «مطالعه جنبه‌های رفتاری جوانان شمال تهران»)

د) در عنوان بکارگیری یک متغیر و یا بیش از سه متغیر قابل قبول نمی‌باشد. (مانند ارزیابی عملکرد بیمارستان X که بیشتر یک گزارش می‌باشد. عنوان پژوهش می‌باید حداقل دو و حداکثر سه متغیر داشته باشد که بین آنها روابط علی لحاظ گردد).

ه) در عنوان ارایه واژه‌ها یا مفاهیم غیر فارسی ممنوع است. (مگر در شرایط استثنایی که می‌توان از علائم اختصاری استفاده کرد.)

و) رعایت جنبه‌های اخلاقی در عنوان بسیار ضروری است.

ز) در عنوان کاربرد پرنانز مطلقاً ممنوع می‌باشد. اصولاً محتوای پرنانز برای شفاف سازی بیشتر مطلب ارایه می‌شود. از آنجا که عنوان باید کاملاً روشن و صریح باشد نیازی به وجود پرنانز نیست. در صورتیکه به منظور تاکید نیاز به عنوان فرعی باشد، عنوان فرعی به وسیله علامت دو نقطه (:) از عنوان اصلی جدا می‌شود. (مانند «برنامه ریزی استراتژیک: در بخش صنعت». اگر دو نقطه نباشد، صرفاً برنامه‌ریزی استراتژیک در بخش صنعت است. اگر دو نقطه بگذاریم به معنی تمام ارکان برنامه استراتژیک را بیان داشته که در بخش صنعت مورد بررسی قرار گرفته است.)

ح) در عنوان از بکارگیری واژه‌هایی مثل «مطالعه» و «بررسی» خودداری شود. (به جز در مورد مطالعه تطبیقی)
مثال: «بررسی رابطه فقر، بی‌سوادی و اعتیاد در جنوب تهران» و یا «مطالعه مدیریت صنعتی ایران و ترکیه» که با حذف واژه‌های «مطالعه» و «بررسی» باز هم عنوان درست می‌باشد.

مثال: «مطالعه تطبیقی برنامه‌ریزی استراتژیک در وزارت خانه‌های کشورهای منتخب: ارایه الگو برای کشور ایران.» در اینجا مبنای طراحی مدل مطالعه تطبیقی است.

۲- بیان مساله (Problem Statement):

سناریویی است که پژوهشگر تدوین می‌کند و همراه با استنادات در صدد آن است که به روشنی بیان کند که چه مشکل یا معضلی وجود داشته که او را علاقه‌مند به این پژوهش نموده است. حجم بیان مساله بستگی به شرایط می‌تواند از یک تا پنج صفحه باشد. نکته بسیار مهم در بیان مساله آرایه مستندات قابل قبولی در آن می‌باشد. در مقاله علمی در دو جا می‌توانیم به کارهای خودمان استناد کنیم: اول در قسمت فرضیه و دوم در قسمت آخر در بخش نقطه نظرات و پیشنهادات پژوهش (Researcher implication) که می‌توانیم از نقطه نظرات خودمان استفاده نماییم.

۳- اهمیت پژوهش (Research Importance):

در این قسمت نیز پژوهشگر همراه با استنادات به روشنی بیان می‌کند که چرا و به چه دلیل انجام این پژوهش اهمیت دارد و این پژوهش برای کدام سازمان یا گروه یا افراد مهم است.

۴- وجوه تمایز پژوهش (Research significant):

پژوهشگر باید مشخص کند که چرا پژوهش او منحصر به فرد (unique) است و چه تفاوت (هایی) با سایر پژوهش‌ها دارد. عواملی موجب تمایز با سایر پژوهش‌ها شامل:

- I. کاربرد یا تدوین متغیرهای متفاوت و نو
- II. نوع و روش پژوهش
- III. تغییر محیط پژوهش (این تمایز در سطح PhD قابل پذیرش نمی‌باشد).

بکار گیری الگوها به اشکال مختلفی می‌باشد که شامل:

- طراحی الگو (مطالعه تطبیقی)
- بومی سازی الگو
- توسعه یک الگو
- تبیین یک الگو
- شبیه سازی

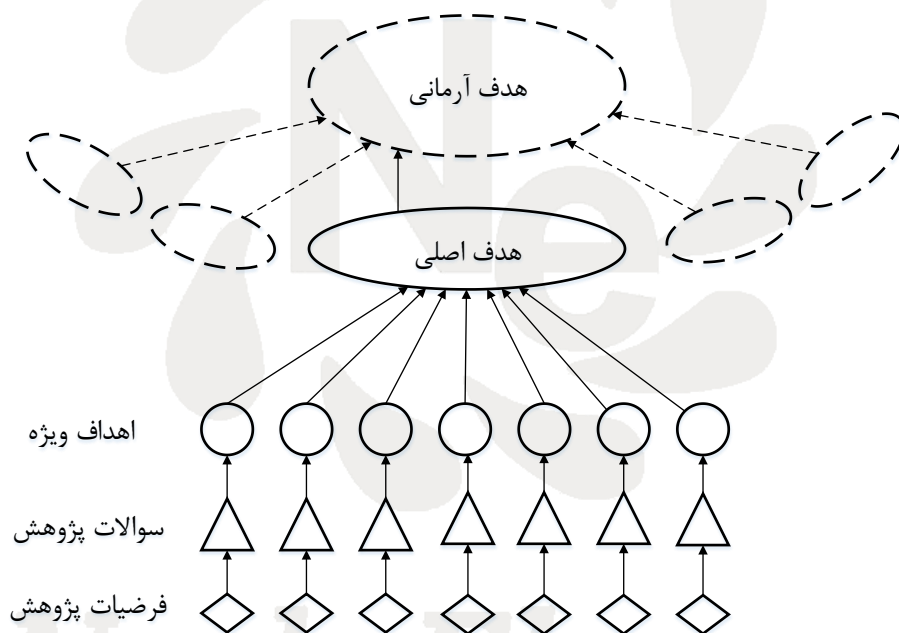
۵- اهداف (Objectives):

۱-۵ هدف اصلی (Main objective)

۲-۵ هدف آرمانی (Ideal objective)

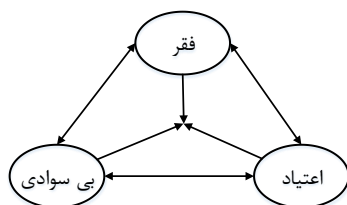
۳-۵ اهداف ویژه (Specific objectives)

۴-۵ اهداف کاربردی (Applied objectives)

۱-۵ هدف اصلی (Main objective)

برای تدوین هدف اصلی عنوان را به صورت وسیله‌ای بنگرید، هنگامی که توسط این وسیله به آن چیزی که آرزو دارید یا مایل هستید دستیابید می‌شود هدف اصلی. تذکر: در تدوین هدف اصلی حتماً باید متغیرهای اصلی پژوهش مورد استفاده قرار گرفته و توسط آنها هدف اصلی نوشته شود.

مثال) عنوان: رابطه فقر، بی‌سوادی و اعتیاد در جنوب تهران

هدف اصلی: کاستن از میزان فقر، بی‌سوادی و اعتیاد در جنوب تهران

۲-۵ هدف آرمانی (Ideal objective)

در واقع یک چشم انداز، دورنما یا آرزو است. پژوهشگر بیان می‌دارد که این پژوهش را انجام داده و اگر افراد دیگر سایر ابعاد آن را مورد پژوهش انجام دهند، روزی این آرزو محقق خواهد شد.

برای تدوین هدف آرمانی می‌توان از جمله زیر استفاده نمود:

« هدف آرمانی: انجام پژوهشی که حاصل آن به تواند در به نحوه شایسته‌ای موثر واقع شود.»

مثال: هدف آرمانی: انجام پژوهشی که حاصل آن به تواند در کاستن فقر، اعتیاد و بی‌سوادی در جنوب تهران به نحوه شایسته‌ای موثر واقع شود.

نکته: در هیچ زمینه علمی، هیچگاه دو واژه با معنای یکسان وجود ندارد.

Result: برای یافته‌های خام بکار برده می‌شود.

Finding: برای یافته‌های تحلیل شده بکار برده می‌شود.

۳-۵- اهداف ویژه (Specific objectives)

اهدافی هستند که دستیابی به آنها منتهی به تحقق هدف اصلی می‌گردد. برای تدوین اهداف ویژه به صورت زیر اقدام می‌شود:

- I. درباره‌ی هویت و ماهیت متغیرها، رابطه بین آنها و همچنین تاثیر آنها بر یکدیگر اهداف ویژه تدوین می‌شوند.
 - II. برای تدوین اهداف ویژه از دو واژه «شناخت» و «تعیین» استفاده می‌گردد.
 - III. برای شناسایی پدیده‌هایی که وجود دارند، هدف ویژه با واژه «شناخت» شروع می‌شود.
 - IV. برای پدیده‌هایی که وجود ندارند و پژوهشگر در صدد به وجود آوردن آنها طی پژوهش خود می‌باشد، آن هدف ویژه با واژه «تعیین» آغاز می‌گردد.
 - V. در صورتی که پژوهش کمی باشد، هدف ویژه مربوطه با واژه «تعیین میزان» شروع می‌شود.
- نکته: اهداف ویژه حتما باید شماره گذاری گردند.

مثال: اهداف ویژه

- ۱) شناخت پدیده فقر در جنوب تهران
- ۲) شناخت پدیده بی‌سوادی در جنوب تهران
- ۳) شناخت پدیده اعتیاد در جنوب تهران
- ۴) تعیین رابطه فقر و بی‌سوادی در جنوب تهران
- ۵) تعیین رابطه فقر و اعتیاد در جنوب تهران
- ۶) تعیین رابطه اعتیاد و بی‌سوادی در جنوب تهران
- ۷) تعیین رابطه فقر، بی‌سوادی و اعتیاد در جنوب تهران
- ۸) تعیین میزان تاثیر فقر بر بی‌سوادی (در اینگونه اهداف باید وضعیت وابسته یا مستقل بودن متغیرها را تعیین نمود).

۴-۵- اهداف کاربردی (Applied objectives)

گاه لازم می‌آید که پژوهشگر به صورت موکد بخواهد خاطر نشان سازد که جنبه‌های کاربردی این پژوهش کدام است و برای کدام گروه‌ها دارای اولویت اجرایی می‌باشد.

مثال: اهداف کاربردی: حاصل این پژوهش اختصاصاً برای شهرداری تهران، وزارت بهداشت و درمان، کمیته امداد، وزارت کار و سازمان بهزیستی کل کشور مورد استفاده خواهد بود و کاربرد دارد.

۶- سوال پژوهش:

وجود سوال پژوهش در هر پروپوزال الزامی است و فرضیات ایجابی است که از دل سوال پژوهش نشات می‌گیرد. برای تدوین سوال پژوهش به شرح زیر اقدام می‌گردد:

- I. به ازای هر هدف ویژه و با همان شماره و متغیرها، اقدام به تدوین یک سوال پژوهش می‌شود.
- II. در خصوص اهداف ویژه‌ای که با واژه «شناخت» شروع می‌شود، سوال مربوطه با واژه «چگونه است» پایان می‌پذیرد.
- III. در خصوص اهداف ویژه‌ای که با واژه «تعیین» شروع می‌شود، سوال مربوطه با «آیا» و «تا چه حدی» آغاز می‌گردد.

مثال: سوال پژوهش

- ۱- پدیده فقر در جنوب تهران چگونه است؟
- ۴- آیا بین فقر و بی‌سوادی در جنوب تهران رابطه معنی‌داری وجود دارد؟
- ۸- تا چه حد فقر بر بی‌سوادی تاثیر دارد؟

۷- فرضیات پژوهش (Research hypothesis):

گاه در سایه مطالعات گسترده اولیه بوسیله پژوهشگر و رسیدن به یک باور نسبی، پژوهشگر اقدام به تدوین یک فرضیه می‌نماید.

تعریف فرضیه: عبارت یا جمله‌ای است که در آن ادعایی وجود داشته باشد.

فرضیات به دو دسته تقسیم می‌شوند:

- الف) فرضیات اعم (اهم) که در آنها تمامی متغیرهای اصلی پژوهش وجود دارد.
- ب) فرضیات اخص (ویژه) که به ازای هر هدف ویژه یا سوال مربوط به آن (که دارای روابط علت و معلول وجود داشته باشد) شکل می‌گیرد.

به ازای هر هدف ویژه و سوال پژوهش می‌توان فرضیه‌ای نوشت، اما باید بر اساس روابط علت و معلول این فرضیه اهمیت پیدا کند.

مثال: فرضیات

- ۱- اکثر مردم جنوب تهران فقیر می‌باشند (این فرضیه قابل قبول نبوده و نوشته نمی‌شود)
- ۴- بین فقر و بی‌سوادی در جنوب تهران رابطه معنی‌داری وجود دارد.
- ۸- فقر بر بی‌سوادی تاثیر دارد.
- ۷- بین فقر، بی‌سوادی و اعتیاد در جنوب تهران رابطه معنی‌داری وجود دارد (فرضیه مهم)

در فرضیه اندازه لحاظ نمی‌گردد.